

Latvijas atklātā lingvistikas olimpiāde 2018/2019, pirmā kārtā, 2018. gada 8. decembrī.

Atcerieties!

Nepārrakstiet uzdevumu nosacījumus vai vārus! Lai ietaupītu Jūsu laiku, neaprakstiet soli pa solim risinājuma gaitu tur, kur ir prasīts paskaidrot Jūsu risinājumu. Tā vietā izklāstiet savus novērojumus.

Sliktāk: "Izpētot 17. un 23. teikumu, var pamanīt, ka abos izmanto priedēkli x- ..."

Labāk: "Valodā N ar priedēkli x- apzīmē daudzskaitli."

Pievērsiet uzmanību detaļām! Tām mēdz būt svarīga loma. Lai veicas!

1. uzdevums (10 punkti). Henrijs, Džeina, Mērija, Niks, Toms un Ennija ir brāļi un māšas no vieniem vecākiem. Viņi dzīvo Austrālijā un skolas brīvlaiku pavada pie vecmāmiņas laukos, kur sarunājas kajadiltu¹ valodā. Ciema iedzīvotāji zina, ka:

1. Toms ir Mērijas *kullarind*.
2. Džeina ir Toma *kullarind*.
3. Niks ir Toma *duujind*.
4. Henrijs ir Nika *duujind*.
5. Toms ir Nika *thabuju*.
6. Džeina ir Mērijas *duujind*.
7. Ennija ir Džeinas *yakukathu*.
8. Mērija ir Nika *kullarind*.
9. Ennija ir Toma *kullarind*.
10. Niks ir Džeinas *kullarind*.
11. Ennija ir Mērijas *yakukathu*.
12. Džeinai pagaidām nav *duujind*.
13. Mērija ir Džeinas _____.
14. Henrijs ir Ennijas _____.
15. Niks ir _____ *thabuju*.
16. Tomam nav _____.
17. Tomam nav un nevar būt _____.

1. jautājums. Uzrakstiet trūkstošos vārdus! (4 punkti)

2. jautājums. Pārtulkojiet sekojošos vārdus vai paskaidrojiet to nozīmi: (6 punkti)
duujind, kullarind, thabuju, yakukathu

¹Kajadiltu valoda pieder pie tankiešu valodu saimes. Tajā runā ne vairāk kā 10 cilvēki Austrālijas ziemeļos.

2. uzdevums. Uzdevums pagaidām nav pieejams.

3. uzdevums (15 punkti). Doti turku² vārdi un to tulkojumi latviešu valodā. Uzsvars ir atzīmēts ar simbolu [ˈ]:

1. Ahmét	Ahmets	7. Erzíncan	Erzindžana
2. Ízmir	Izmira	8. Diyárbakır	Dijarbakira
3. günész	saule	9. uyurgezér	mēnessērdzīgais
4. Bakácak	Bakadžaks	10. Yeniceóba	Jenidžeoba
5. Antályá	Antalja	11. hünkarbeğendí	jērs ar baklažānu biezeni
6. Túrkiye	Turcija	12. Kahramánmaraş	Kahramanmaraša

1. jautājums. Atzīmējiet uzsvaru sekojošos vārdos: **(5 punkti)**

13. Ankara	Ankara	17. Ístanbul	Stambula
14. Mustafa	Mustafa	18. Pamukova	Pamukova
15. Erzurum	Erzuruma	19. Saruhanlı	Saruhanli
16. yumurta	ola	20. Ískenderun	Iskenderuna

2. jautājums. Paskaidrojiet savu risinājumu! **(10 punkti)**

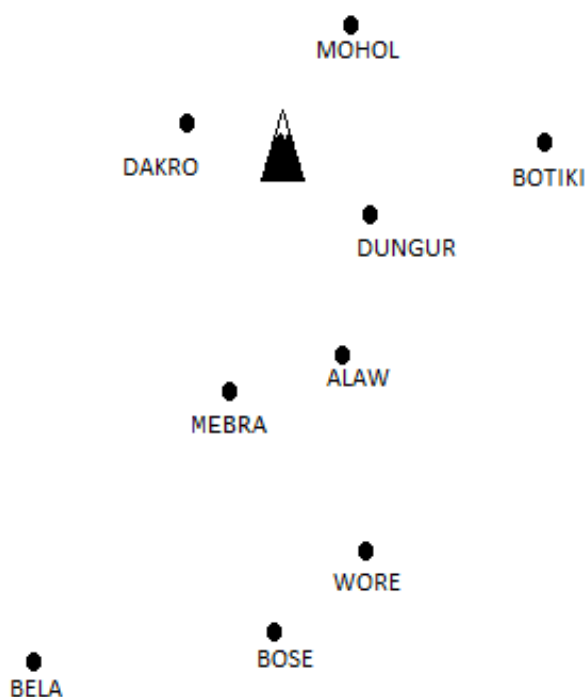
²Turku valoda pieder pie tjurku saimes oguzu atzara. Tajā runā 75 milj. cilvēku, pārsvarā Turcijā, Kiprā un Balkānu valstīs. Ahmets un Mustafa ir Turcijā izplatīti vīriešu vārdi. Ankara, Antalja, Dijarbakira, Erzindžana, Erzuruma, Iskenderuna, Izmirā, Jenidžeoba, Pamukova, Saruhanli un Stambula ir Turcijas pilsētas. Kahramanmaraša ir viens no Turcijas iliem jeb provincēm. Bakadžaks ir dambis Čanakkales ilā.

ı, ö, ü ir patskaņi; ğ, ş, y ir līdzskaņi.

4. uzdevums (15 punkti). Zemāk ir dots barainu³ tautas leģendas fragmenta vienkāršots tulkojums latviešu valodā. To kāds barainietis pastāstīja lingvistam viņa ekspedīcijas laikā uz ciematu *Mebra* Čadas dienvidos. Dažiem no vārdiem tulkojumā iekavās ir dots atbilstošais sākotnējais barainu vārds. Daži no barainu vārdiem ir aizstāti ar jautājuma zīmēm. Vārdi slīprakstā ir ciematu nosaukumi.

— ... No [ciemata] *Botiki* viņi aizgāja (*sii*) uz *Dungur* un atstāja kādu [ciematā] *Dungur*. No *Dungur* viņi aizgāja (? 1.) uz *Alaw* un atstāja kādu *Alaw*. No *Alaw* viņi aizgāja (*kolo*) uz *Wore* un atstāja kādu *Wore*. No *Wore* viņi aizgāja (? 2.) uz *Bose* un atstāja kādu *Bose*. No *Bose* viņi aizgāja (*kolo*) uz *Bela* un atstāja kādu *Bela*. No *Bela* viņi aizgāja (*sii*) uz *Mebra* un atstāja kādu *Mebra*. No *Mebra* viņi aizgāja (*kolo*) uz *Dakro* un atstāja dažus cilvēkus *Dakro*. Tad kāds no tiem cilvēkiem teica: “Mums vajadzētu aiziet (? 3.) uz *Botiki*, un pēc tam aiziet (*sii*) uz *Mohol*”. Viņi [neaizgāja uz *Botiki*, bet uzreiz] aizgāja (? 4.) uz *Mohol* un atstāja kādu *Mohol*. Tad kāds no tiem cilvēkiem teica: “Mums vajadzētu aiziet (*kolo*) paskatīties to tur kalnu”. Viņi aizgāja (*sii*) un paskatījās to kalnu. Tad kāds no tiem cilvēkiem teica: “Mums vajadzētu aiziet (*kolo*) uz *Dakro*”. ...

Ir dota arī karte [mērogs nav ievērots]:

1. **jautājums.** Uzrakstiet trūkstošos barainu vārdus jautājuma zīmju vietā! (5 punkti)
2. **jautājums.** Paskaidrojiet, kā lieto vārdus ‘kolo’ un ‘sii’ barainu valodā! (10 punkti)

³Barainu valoda pieder pie Austrumčadas valodu saimes. Tajā runā 4000 cilvēku Čadas dienvidos.

5. uzdevums. Uzdevums pagaidām nav pieejams.

Uzdevumu komplekta sastādītāji pateicas Jeļenai Asinovskai /Krievija/, Irinai Česnokovai, Dmitrijam Dorožko, Jevgeņijam Kapituļskim, Šonitai Koroļovai, Valērijai Krastiņai /Krievija/, Danielam Krimanam, Annai Moskvina /Krievija/, Darjai Orlovai, Aleksejam Peguševam, Natālijai Perkovai, Aleksejam Popovam, Ilonai Prikulei, Maksimam Rebrovam, Artūram Semeņukam, Andrim Kārlim Straupeniekam-Brancim, Simonai Striževskai un Maksimam Surovovam par uzdevumu testēšanu, kā arī Aleksandram Sakmarovam /Krievija/ un Džozefam Lavstrendam /ASV un Lielbritānija/ par konsultācijām attiecīgi 2. un 4. uzdevuma sastādīšanā.

Uzdevumu autori: Svetlana Burlaka /Krievija/ (1. uzd.), Darja Orlova (2. uzd.) un Aleksejs Peguševs (3., 4., un 5. uzd.).